

**Nota Reserves en Voorzieningen
&
Weerstandscapaciteit
2012**

Gemeente Kampen, november 2012

Inhoudsopgave

Deel 1 Algemeen	4
1. Inleiding	5
1.1. Kader	5
2. Begrippen	6
2.1. Reserve	6
2.2. Voorziening	6
3. Beleidsuitgangspunten	8
3.1. Instelling en instandhouding	8
3.2. Dotaties en onttrekkingen reserves	8
3.3. Dotaties en onttrekkingen voorzieningen	9
3.4. Verschillen reserves en voorzieningen	9
3.5. Uitgangspunten reserves en voorzieningen	10
4. Rentebeleid	11
5. Weerstandscapaciteit	12
5.1. Algemeen	12
5.2. Risicomanagement	12
5.3. Weerstandscapaciteit - kader	12
5.4. Weerstandscapaciteit – omvang	13
6. Heroverweging reserves en voorzieningen	14
Deel 2 Inventarisatie reserves en voorzieningen	15
Reserves	16
Voorzieningen	33
Bijlage 1: Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten, relevante artikelen	42

Deel 1 Algemeen

1. Inleiding

1.1. Kader

De Raad heeft in zijn "Financiële verordening gemeente Kampen" (d.d. maart 2005) op grond van artikel 212 Gemeentewet) vastgesteld dat het College eenmaal in de vier jaar ter vaststelling aan de Raad aanbiedt:

- een nota reserves en voorzieningen & weerstandsvermogen en risicomanagement.

In de herziene Financiële verordening (d.d. eind 2012/begin 2013) wordt voorgesteld deze onderwerpen te splitsen in een tweetal nota's:

- een nota reserves en voorzieningen & weerstandscapaciteit;
- een nota risicomanagement & weerstandsvermogen.

Deze nota Reserves en voorzieningen is reeds opgesteld op basis van de nieuwe indeling.

De **nota reserves en voorzieningen & weerstandscapaciteit** behandelt tenminste het beleid ten aanzien van:

- a. reserves en voorzieningen:
  - de vorming, besteding en opheffing van reserves;
  - de vorming, besteding en opheffing van voorzieningen;
  - de toerekening en verwerking van rente over de reserves en de voorzieningen;
- b. weerstandscapaciteit:
  - de reserves en voorzieningen die deel uit maken van de weerstandscapaciteit.

De **nota risicomanagement & weerstandsvermogen** behandelt tenminste het beleid ten aanzien van:

- a. risicomanagement:
  - het risicomanagement en de wijze waarop deze wordt geïmplementeerd (hoe wordt met de risico's omgegaan);
  - de wijze waarop de risico's worden bepaald en opgevangen;
  - het omschrijven van de risico's (in brede zin);
- b. weerstandsvermogen:
  - de beschikbare weerstandscapaciteit (waaronder de reserves en voorzieningen);
  - de relatie tussen het beleid op het weerstandsvermogen en de risico's van materieel belang;
  - het aanwezig t.o.v. het gewenste weerstandsvermogen.

In het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) zijn de wettelijke bepalingen omtrent de vorming, besteding en opheffing van reserves en voorzieningen, het weerstandsvermogen en de diverse risico's opgenomen (zie bijlage 1). Zo is geregeld dat in de toelichting op de balans in de jaarrekening inzicht gegeven moet worden in de aard en reden van elke reserve en voorziening en de toevoegingen en onttrekkingen daaraan (artikelen 54 en 55 BBV). Tevens is bepaald dat in zowel de begroting als het jaarverslag een paragraaf Weerstandsvermogen moet worden opgenomen.

2. Begrippen

2.1. Reserve

Een reserve maakt volgens artikel 42 BBV onderdeel uit van het eigen vermogen en kan, volgens artikel 43 BBV, in de volgende twee soorten worden onderscheiden:

- a. de algemene reserve;
- b. de bestemmingsreserve.

Algemene reserve

De algemene reserve betreft dat deel van het eigen vermogen waaraan in principe geen bestemming is gegeven en volledig vrij besteedbaar is. Deze reserves worden binnen de gemeente Kampen gebruikt voor het opvangen van algemene risico's en zijn onderverdeeld in de:

- reserve vast eigen vermogen;
- algemene reserve;
- algemene reserve voor het grondbedrijf;
- saldi reserve gewone dienst en
- behoedzaamheidsreserve.

(Ter voorkoming van het instellen van allerlei extra reserves kunnen enkele bestemde middelen administratief aan de algemene reserve toegevoegd worden. Deze behoren niet tot het vrij beschikbare vermogen.)

De op basis van de reserve "Vast eigen vermogen" berekende bespaarde rente, wordt als structurele dekking ingezet in de begroting. Het aanwenden van (een deel) van deze reserve leidt dus tot een structureel dekkingstekort (zie hoofdstuk Rentebeleid).

Bestemmingsreserve

Een bestemmingsreserve die wordt aangehouden voor een door de raad vast te stellen specifiek benoemd doel, kent in de regel een bepaalde omvang en kan tijdelijk van aard zijn. Wanneer realisatie niet binnen de gestelde termijn plaatsvindt, kan de raad opnieuw een afweging maken.

Bij de bestemmingsreserves dient onderscheid te worden gemaakt in:

- de nog niet geblokkeerde reserves, omdat er nog geen verplichtingen voor aangegaan zijn (zolang een reserve nog niet bestemd is kan deze aangewend worden als buffer voor het weerstandsvermogen);
- de geblokkeerde reserves, omdat er verplichtingen op rusten voor specifieke doelen of investeringen met een meerjarig economisch nut.¹⁾

¹⁾ *BBV staat het niet toe om bestemmingsreserves direct in mindering te brengen op investeringen met een meerjarig economisch nut (uitgezonderd op kunstvoorwerpen met een cultuurhistorische waarde). Dergelijke investeringen dienen bruto geactiveerd te worden. Om de kapitaallasten van deze investeringen te kunnen dekken uit beschikbare bestemmingsreserves, moet het benodigde deel van de reserve overgeheveld worden naar de Reserve kapitaallasten investeringen economisch nut. De jaarlijkse vrijval loopt vervolgens gelijk met de afschrijvingsduur van de investering.*

Samengevat:

Reserves worden alleen ingesteld:

- voor concrete, in principe binnen vooraf bepaalde tijd te realiseren, door de raad vast te stellen doelen. Reserves zijn eenmalige dekkingsmiddelen en niet in te zetten als structureel dekkingsmiddel. Blijft realisatie binnen de gestelde termijn uit, dan vindt een nieuwe afweging plaats;
- voor het afdekken van kosten voortvloeiende uit redelijkerwijs niet in te schatten (omvangrijke) financiële risico's.

2.2. Voorziening

Een voorziening behoort volgens artikel 44 lid 1 BBV tot het vreemd vermogen. Zij wordt gevormd wegens:

- a. verplichtingen en verliezen waarvan de omvang op de balansdatum onzeker is, maar redelijkerwijs is in te schatten;
- b. op de balansdatum bestaande risico's voor bepaalde te verwachten verplichtingen of verliezen waarvan de omvang redelijkerwijs is in te schatten;
- c. kosten die in een volgend jaar zullen worden gemaakt, mits het maken van die kosten zijn oorsprong mede vindt in het begrotingsjaar of in een voorafgaand begrotingsjaar en de voorziening strekt tot gelijkmatige verdeling van lasten over een aantal begrotingsjaren.

Daarnaast worden op grond van artikel 44 lid 2 BBV eveneens tot de voorzieningen gerekend van derden verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden. De ontvangen gelden moeten namelijk, indien ze niet gebruikt (gaan) worden voor het specifieke doel, terug betaald worden.

Uitzondering op dit voorschrift betreffen de voorschotbedragen bedoeld in artikel 49, onderdeel b, BBV. Daarin staat vermeld dat in de balans onder de overlopende passiva afzonderlijk worden opgenomen de van Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren.

Verder is in artikel 44 lid 3 BBV bepaald dat voor jaarlijks terugkerende arbeidsgerelateerde kosten, zoals vakantiedagen, wachtgelduitkeringen en wethouderspensionen geen voorziening gevormd mag worden, omdat zij immers al opgenomen zijn in de begroting en dus deel uit maken van de financiële positie van de gemeente. Slechts wanneer het volume niet jaarlijks ongeveer gelijk is, mag een voorziening gevormd worden. In Kampen betreft dit de voorziening Sociaal statuut Stadsziekenhuis.

De mogelijkheid kan zich voordoen dat er ook risico's bestaan, waarvan geen inschatting gemaakt kan worden van het bedrag van de schade of verlies dat hiermee gemoeid kan zijn. Denk bijvoorbeeld aan ondernemersrisico's en open-einde regelingen. Hiervoor kunnen dan geen voorzieningen worden gevormd. In deze gevallen schrijft het BBV voor dat we dit soort risico's moeten opnemen in de verplicht voorgeschreven paragraaf weerstandsvermogen. De algemene reserve kan dan in dit geval als dekking/buffer dienen.

Samengevat:

Voorzieningen worden alleen ingesteld:

- bij concrete verplichtingen en verliezen waarvan de omvang onzeker is, doch redelijkerwijs is in te schatten;
- bij bestaande risico's voor bepaalde te verwachten verplichtingen of verliezen, waarvan de omvang redelijkerwijs is in te schatten;
- voor het veiligstellen van object- of doelsubsidies/bijdragen van derden of niet benutte delen daarvan, waarvan de verplichting tot het doen van uitgaven zich pas in latere jaren voordoet en waarvan de aanwending is gebonden c.q. waarop een terugbetalingsverplichting rust (uitzondering hierop betreffen de voorschotbedragen van Europese/Nederlandse overheden).

3. Beleidsuitgangspunten

3.1. Instelling en instandhouding

Om te voorkomen dat onnodig middelen worden vastgelegd waarvoor een andere bestemming mogelijk is, moeten goede gronden aanwezig zijn om een reserve of voorziening in te stellen of in stand te houden. Aan de andere kant moet er natuurlijk ook voor worden gewaakt dat de begrotingspositie van de gemeente, door financiële risico's waarvoor geen buffer is gevormd, kan worden aangetast. De omvang van de reserves en voorzieningen moet daarom worden afgestemd op het doel dat er mee gediend moet worden c.q. op de omvang van de risico's dan wel de verplichtingen en/of verliezen die er door moeten worden afgedekt. Een negatief saldo is voor zowel de reserves als de voorzieningen niet toegestaan. Enige uitzondering zijn voorzieningen gevormd uit de opbrengsten van heffingen die bij derden in rekening worden gebracht.

Om het budgetrecht van de raad op het terrein van de reserves en voorzieningen tot zijn recht te laten komen, vindt het instellen of opheffen van reserves en voorzieningen bij afzonderlijk raadsbesluit (apart beslispunt) plaats. In het raadsbesluit voor reserves en voorzieningen moet voor zover van toepassing aangegeven worden:

- het doel van de in te stellen reserve/voorziening;
- de gewenste (maximale) omvang;
- of een jaarlijkse indexatie moet worden toegepast (niet zijnde rentetoerekening);
- of de gewenste omvang berekend is op basis van contante waarde (i.v.m. rentetoerekening);
- de omvang van de storting (structureel of incidenteel);
- een onderbouwing (bijvoorbeeld meerjarenonderhoudsplan);
- de dekking van de te storten bedragen;
- waarvoor onttrokken wordt en
- indien mogelijk wanneer deze onttrekkingen zullen plaats vinden (looptijd).

Om te voorkomen dat onnodig veel reserves worden ingesteld dient tevens expliciet aangegeven te worden waarom de realisatie van het betreffende beleidsdoel beter gerealiseerd wordt door het instellen van een bestemmingsreserve dan via de reguliere meerjarenbegroting.

Wijzigen

Het principe van (bestemmings)reserves is dat de raad te allen tijde het doel of de bestemming kan wijzigen. Voor een dergelijke wijziging is dus altijd een apart raadsvoorstel en begrotingswijziging benodigd. Het doel van een voorziening zal in principe niet wijzigen, gegeven het verplichtende karakter en de harde kaders. Mocht deze wel wijzigen, dan is de vaststelling van de formele wijziging voorbehouden aan de raad.

Opheffen

Aanbevolen wordt om in het besluit tot instellen van een bestemmingsreserve of voorziening gelijktijdig op te nemen dat de bestemmingsreserve of voorziening wordt opgeheven zodra de doelstelling waarvoor de reserve of voorziening is ingesteld, is gerealiseerd. Dit betekent dat de reserve/voorziening per definitie vrijvalt ten gunste van de algemene middelen (behorende bij het resultaat na bestemming). De raad kan vervolgens, via een integrale afweging, aan deze middelen een andere bestemming geven.

Wanneer voorzieningen worden opgeheven moet het saldo ten gunste van de exploitatie worden gebracht, want ze zijn immers ook ten laste van de exploitatie gevormd. Op deze manier wordt het vrijgefallen bedrag in de resultaatbepaling opgenomen. Bij de bestemming van het resultaat kunnen deze middelen dan opnieuw worden ingezet. De besluitvorming hierover dient via een voorstel met begrotingswijziging aan de raad te worden voorgelegd.

3.2. Dotaties en onttrekkingen reserves

Volgens het BBV moeten alle toevoegingen aan reserves altijd geschieden in het kader van de resultaatbestemming (artikel 17 lid d BBV). Daardoor worden ze niet als last gekwantificeerd. Dit betekent dat het resultaat voor bestemming bestaat uit:

- de resultante van het totaal van baten en lasten volgens de diverse programma's;
- de algemene dekkingsmiddelen en
- onvoorzien (=resultaatbepaling).

Daarna worden hierop de toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves verwerkt, waarna het uiteindelijke resultaat na bestemming volgt (=resultaatbestemming). Aangegeven moet worden voor welke programma's deze toevoegingen en onttrekkingen zijn. Resultaatbestemming is een bevoegdheid van de raad. Alle stortingen in en onttrekkingen aan de reserves vereisen dus de goedkeuring van de

raad. Dit kan expliciet bij de resultaatbestemming in het kader van de rekening of vooraf bij de vaststelling van de begroting.

Onttrekkingen mogen, evenals stortingen, volgens het BBV uitsluitend plaatsvinden via de resultaatbestemming en zijn dus een bevoegdheid van de raad. Het rechtstreeks boeken van uitgaven op reserves is niet toegestaan. Deze uitgaven behoren als last op de betreffende kostendrager (programma/product) te worden verantwoord. Hiertegenover kan dan een onttrekking aan de reserve staan via de resultaatbestemming. In ieder geval per programma moeten deze onttrekkingen worden aangegeven.

Met de vaststelling van de programmabegroting stelt de raad ook de voorgenomen stortingen en onttrekkingen aan de reserves vast.

Beide bevoegdheden kunnen dus niet gemandateerd worden aan het College.

3.3. Dotaties en onttrekkingen voorzieningen

Voorzieningen dienen naar beste schatting dekkend te zijn voor de achterliggende verplichtingen en risico's. Ze mogen daarom niet groter of kleiner zijn dan de verplichtingen of risico's waarvoor ze zijn gevormd. Toevoegingen moeten dan ook altijd gebaseerd zijn op de tijdige opbouw van de noodzakelijke omvang van de voorziening. Mutaties in voorzieningen door toevoegingen of vrijval, vloeien dus voort uit het aanpassen van een nieuw noodzakelijk niveau. Ter onderbouwing van het "noodzakelijk niveau" geldt als verplichting dat de gemeente over een (jaarlijks) up-to-date onderhoudsplan dient te beschikken.

Stortingen in bestaande voorzieningen of het vormen van een nieuwe voorziening worden, conform de vastgestelde meerjaren (onderhouds)planning/begroting, als last bij de diverse programma's in de primitieve begroting opgenomen, dan wel via een afzonderlijk raadsvoorstel met begrotingswijziging. Vorming en storting zijn voorbehouden aan de raad. Voor een onttrekking volstaat een collegebesluit.

Het is niet toegestaan op grond van artikel 45 BBV om aan voorzieningen rente toe te rekenen. Slechts indien de gewenste omvang van een voorziening is gebaseerd op een contante waarde, dan mag aan de voorziening de inflatiecorrectie worden toegevoegd om de voorziening op peil te houden voor de in de toekomst te dekken kosten.

Aan de voorziening grondbedrijf vindt geen rente toevoeging plaats, omdat de benodigde hoogte jaarlijks bepaald wordt op basis van de herziene grondexploitaties. De rentecomponent is één van de factoren binnen deze herberekening.

3.4. Verschillen reserves en voorzieningen

De verschillen tussen reserves en voorzieningen op grond van het BBV kunnen als volgt schematisch worden weergegeven:

	Reserves	Voorzieningen
1	Instellen door Raad (budgetrecht).	Instellen door Raad (budgetrecht).
2	Muteren in de hoogte van reserves is bevoegdheid van Raad.	Aanwenden van voorziening is bevoegdheid van College (bedrijfsvoering).
3	Eigen vermogen.	Vreemd vermogen.
4	In beginsel vrij besteedbaar (wijziging van bestemming is mogelijk).	Vaste bestemming. Eventuele restant saldi in voorzieningen kunnen niet voor andere doeleinden worden aangewend. Restantsaldi vallen derhalve vrij ten gunste van het desbetreffende programma waaronder de voorziening valt of de algemene middelen of dienen terugbetaald te worden aan diegene van wie de middelen zijn ontvangen (afrekenings-trajecten).
5	Opvangen van eenmalige tegenvallers.	Egalisatie van lasten.
6	Rentetoevoeging toegestaan via resultaatbestemming.	Rentetoevoeging niet toegestaan; wel inflatiecorrectie indien omvang van de voorziening is gebaseerd op contante waarde.
7	Tijdelijk karakter (behalve van de Algemene Reserve).	Structureel zolang de verplichting bestaat.
8	De gewenste omvang van (bestemmings-) reserves is een politieke keuze.	Omvang gelijk aan verplichting.
9	Resultaat bestemmend.	Resultaat bepalend.

3.5. Uitgangspunten reserves en voorzieningen

Voor het instellen, muteren en opheffen van reserves en voorzieningen worden onderstaande uitgangspunten toegepast:

- Het beleid is er op gericht om het aantal reserves en voorzieningen zo beperkt mogelijk te houden. Dit om ongewenste fondsvorming (potjescultuur) tegen te gaan. Een en ander valt binnen het bestaande beleid van integraliteit, transparantie en duidelijkheid. Kortom: lasten en baten zoveel mogelijk via de exploitatiebegroting laten lopen.
- Reserves en voorzieningen worden ingesteld respectievelijk gehandhaafd als op deze wijze aantoonbaar en beduidend beter dan via een reguliere begrotingspost het gestelde beleidsdoel kan worden gerealiseerd en dit niet zal leiden tot een uitholling van de (integrale) afweegfunctie van de begroting (het principe: “nee, tenzij.....”).
- Elk besluit over een reserve c.q. voorziening moet specifiek worden onderbouwd en moet toetsbaar zijn aan de geformuleerde criteria. Voorzieningen moeten deugdelijk worden onderbouwd (jaarlijkse update), voor (bestemmings)reserves geldt het dringende advies deze zoveel mogelijk te onderbouwen.
- Als de reserve of voorziening niet meer voldoet aan de uitgangspunten wordt deze opgeheven en zal een eventueel saldo worden toegevoegd aan het resultaat van de rekening.

4. Rentebeleid

De reserves en voorzieningen hebben een functie als financieringsbron. Dit betekent dat door de beschikbaarheid van eigen vermogen er minder behoefte is om geld in de vorm van rentedragende leningen aan te trekken en er dus minder rentelasten op de exploitatie drukken. Echter bij de kostprijsberekening van een gemeentelijke taak mag de wijze van financiering geen rol spelen.

Het is daarom gebruikelijk dat de gemeente aan elke taak de kosten toerekent, die samenhangen met het beslag op het totale vermogen. Het onderscheid tussen eigen en vreemd vermogen speelt daarbij geen rol. Dit heeft tot gevolg dat over het eigen vermogen bespaarde rente wordt berekend (artikel 2 lid 4 BBV), die via de vaste omslagrente (lees: de rentecomponent in de kapitaallasten) aan de bij de betreffende gemeentetaken behorende programma's wordt doorbelast. Dit is de zogenaamde rentetoerekening.

De rentevergoeding over het eigen vermogen blijft uiteraard wel binnen de eigen organisatie. Met andere woorden, tegenover de rentelasten op de programma's staan renteopbrengsten over de reserves en voorzieningen. De vraag is vervolgens of deze rente moet worden toegevoegd aan de reserves of dat deze als bate ten gunste van de exploitatie moet worden gebracht.

Het (omslag)rentepercentage is in 2011 bepaald op 4,5%. Deze wordt periodiek geherijkt.

Enige uitzondering hierop is het rentepercentage dat toegerekend wordt aan het project IJsseldelta. Deze is voor de gehele looptijd vastgesteld op 4,5%.

Bij het opstellen van de jaarrekening vindt geen herberekening plaats over de rentevergoeding over de reserves en voorzieningen.

Er zijn een drietal opties om de renteopbrengsten over de reserves en voorzieningen te verwerken:

- de rente wordt toegevoegd aan de reserves en aan voorzieningen (mits de voorziening op basis van contante waarde is berekend);
- de rente wordt aangewend als algemeen dekkingsmiddel ten behoeve van de exploitatie (daarbij moet worden opgemerkt dat door (niet geraamde) wijzigingen van de omvang van reserves en voorzieningen de renteopbrengsten in werkelijkheid lager dan wel hoger kunnen uitvallen dan geraamd.);
- de rente wordt 'gesplitst'. Rente bestaat uit een risico-opslag en een vergoeding ten behoeve van de inflatie. Om de koopkracht van de reserves te behouden wordt het inflatiepercentage toegevoegd aan de reserves.

De raad heeft in het verleden besloten om de rente aan te wenden als algemeen dekkingsmiddel ten behoeve van de exploitatie en wordt, met uitzondering van de reserve bouwgrondexploitatie, de reserve kapitaallasten investeringen economisch nut en de voorziening Sociaal Statuut Stadsziekenhuis, niet toegevoegd aan de saldi van de reserves. Deze aanwending ten gunste van de exploitatie vindt deels op structurele en deels op eenmalige basis plaats.

De geormerkte reserve "Vast eigen vermogen", de voorziening "Afkoopsommen onderhoud graven" en een ijzeren voorraad binnen de overige bestemmingreserves/voorzieningen van € 8 miljoen vormen gezamenlijk de basis voor de structureel berekende bespaarde rente. Het verschil tussen de totale berekende bespaarde rente en het structurele deel vormt de eenmalig bespaarde rente.

Het is in beginsel niet toegestaan om rente toe te voegen aan een voorziening, tenzij deze berekend/vastgesteld is op basis van contante waarde.

Zoals hiervoor is vermeld, wordt er op dit moment alleen aan de voorziening Sociaal Statuut Stadsziekenhuis rente toegevoegd. De rentetoevoeging aan de voorziening Grondbedrijf vindt niet afzonderlijk plaats, maar vormt een onderdeel van de jaarlijkse herziening grondexploitaties.

De berekende rente van de voorziening Afkoopsommen onderhoud graven wordt niet aan de voorziening toegevoegd, maar komt ten gunste van het betreffende programma/beleidsterrein in de begroting.

Door de rentetoevoeging aan de exploitatie (en niet aan de reserves) zijn de reserves niet 'waardevast'. Rentetoevoeging aan de reserves leidt er toe dat de waardevermindering van het vermogen als gevolg van inflatie wordt gecorrigeerd. Door de rente niet toe te voegen verliezen de reserves 'koopkracht'. Deze methode stemt overeen met het eerder vastgestelde beleid bij de vorming van de reserve Vast eigen vermogen.

5. Weerstandscapaciteit

5.1. Algemeen

Op grond van het BBV moet zowel bij de programmabegroting als de programmaverantwoording een paragraaf Weerstandsvermogen worden opgenomen. Deze paragraaf bevat in elk geval de onderdelen:

- a. Een inventarisatie van de weerstandscapaciteit;
- b. Een inventarisatie van de risico's;
- c. Het beleid omtrent de weerstandscapaciteit en de risico's..

In de Financiële verordening (artikel 212 GW) is door de raad bepaald dat in de nota risicomanagement & weerstandsvermogen tenminste het beleid behandeld wordt ten aanzien van:

- a. risicomanagement:
  - het risicomanagement en de wijze waarop deze wordt geïmplementeerd (hoe wordt met de risico's omgegaan);
  - de wijze waarop de risico's worden bepaald en opgevangen;
  - het omschrijven van de risico's (in brede zin);
- b. weerstandsvermogen:
  - de beschikbare weerstandscapaciteit (waaronder de reserves en voorzieningen);
  - de relatie tussen het beleid op het weerstandsvermogen en de risico's van materieel belang;
  - het aanwezige t.o.v. het gewenste weerstandsvermogen.

5.2. Risicomanagement

Door middel van risicomanagement kunnen risico's systematisch worden geïdentificeerd, geanalyseerd en geëvalueerd ter voorkoming van de oorzaken en/of het beperken van ongewenste gebeurtenissen.

Het management zal de negatieve effecten van risico's dus willen voorkomen, beperken of herstellen en risico's bewust accepteren. Ten aanzien van de control worden de volgende niveaus onderscheiden:

- maatregelen op het niveau van de individuele medewerker;
- maatregelen op het niveau van het operationele lijnmanagement;
- maatregelen op het strategische niveau.

In de afzonderlijke nota Risicomanagement & Weerstandsvermogen wordt het risicomanagement binnen de gemeente Kampen nader uitgewerkt. Daarnaast wordt de verhouding tussen de risico's en de aanwezige weerstandscapaciteit, zijnde het weerstandsvermogen, in beeld gebracht.

5.3. Weerstandscapaciteit - kader

Door middel van een goed systeem van risicomanagement kan worden bereikt dat de kans op het zich voordoen van onvoorziene tegenvallers afneemt. Maar als het nemen van risico's onvermijdelijk of de beste keus is dan moeten er maatregelen getroffen worden welke antwoord geven op de vraag "hoe met deze risico's omgegaan moet worden".

Daarbij kan de aanwezige financiële weerstandscapaciteit als laatste achtervang dienen. Deze weerstandscapaciteit wordt gevormd door alle middelen en mogelijkheden waarover de gemeente beschikt of kan beschikken om niet begrote kosten te dekken. Verliezen die op een andere manier, bijvoorbeeld via verzekering of voorziening/reservering financieel zijn ondervangen vallen daar niet onder.

Voor de bepaling van de weerstandscapaciteit wordt ondermeer gekeken naar de aanwezige reserves. Het gaat hierbij om de vrij aanwendbare middelen. Hierop dient een uitzondering te worden gemaakt voor de reserve vast eigen vermogen en de bestemmingsreserves. Voor de reserve vast eigen vermogen geldt namelijk dat de berekende rente structureel ten gunste van de exploitatie komt en derhalve niet vrij aanwendbaar is. Aanwending van deze reserve leidt tot een budgettair probleem door de structurele vermindering van de rentebaten op de exploitatie. Voor de bestemmingsreserves geldt dat op deze reserves in zijn algemeenheid verplichtingen rusten, waardoor ze in principe niet vrij aanwendbaar zijn. Inzet van de bestemmingsreserve kan pas plaatsvinden na een duidelijke afweging van de (mogelijke) consequenties.

5.4. Weerstandscapaciteit – omvang

Tot de weerstandscapaciteit kunnen, gezien de bovengenoemde kaderstelling, de volgende reserves gerekend worden:

- Algemene reserve (excl. reeds gelabelde bedragen);
- Behoedzaamheidsreserve;
- Algemene reserve voor het grondbedrijf;
- Reserve bouwgrondexploitatie.

De omvang van de weerstandscapaciteit op basis van de vrij beschikbare reserves bedraagt als volgt:

Omschrijving	Omvang per 1 januari 2012 (na resultaatbestemming)
Algemene reserve	€ 1.562.000
Behoedzaamheidsreserve	nihil
Algemene reserve voor het grondbedrijf	- 5.000.000
Reserve bouwgrondexploitatie	- 2.624.000
Totale omvang weerstandscapaciteit	€ 9.186.000

6. Heroverweging reserves en voorzieningen

In onderstaand overzicht treft u een samenvatting aan van de voorgestelde heroverwegingen:

	Naam reserves en voorzieningen	Toelichting
	<u>Bestemmingsreserves</u>	
1	Behoedzaamheidsreserve	Voorgesteld wordt om de reserve op te heffen bij vaststelling jaarrekening 2012.
2	Vijfjaarlijkse afrekening bijzonder basisonderwijs	Voorgesteld wordt om reserve bij vaststelling van de jaarrekening 2012 op te heffen en het saldo toe te voegen aan de Algemene reserve. Extra benodigde middelen voor de definitieve afrekening kunnen daaraan onttrokken worden.
3	Kunstgras	Voorgesteld wordt om de reserve op te heffen bij vaststelling jaarrekening 2012.
4	Stedelijke vernieuwing 2002, Parkeergelegenheden, Bijdrage bouw bejaardenwoningen	In de PPN 2013-2016 is voorgesteld om de saldi in deze reserves te bundelen tot een cofinancieringsfonds. Exacte uitwerking moet nog plaatsvinden. Tot die tijd blijven de huidige reserves gehandhaafd.
5	Groot onderhoud wegen en kunstwerken	Voorgesteld wordt om beide reserves bij de vaststelling van de jaarrekening op te heffen en de dan nog aanwezige saldi toe te voegen aan de Algemene reserve. Uit de praktijk is gebleken dat de reserves in de afgelopen jaren met name gebruikt zijn voor het doteren van de jaarlijkse (positieve) restant budgetten.
6	Onderhoud turnhal	Voorgesteld wordt om deze reserve op te heffen en het aanwezige saldo toe te voegen aan de reserve Groot onderhoud gebouwen.
7	Uit te voeren Hagenbroek	Voorgesteld wordt om deze reserve op te heffen. Laatste werkzaamheden zijn in 2011 t.l.v. reserve gebracht, restant laten vrijvallen ten gunste van de Algemene reserve.
8	Statushouders	Naar verwachting zal deze reserve na aanwending in 2012 en 2013 nihil bedragen en kan de reserve bij de vaststelling van de jaarrekening 2013 opgeheven worden.
9	Bovenwijkse voorzieningen	de gereserveerde middelen zijn niet meer benodigd, waardoor de reserve opgeheven kan worden. Deze reserve betreft de voormalige reserve Dorpsuitleg van de gemeente IJsselmuiden. Doordat de voeding van deze reserve uit grondexploitatie is ontstaan, wordt voorgesteld de restantmiddelen (€ 187.340) ten gunste van de reserve Bouwgrondexploitatie te brengen.
10	Tijdelijke reserve WMO	Voorgesteld wordt om de reserve bij vaststelling van de jaarrekening 2012 op te heffen en een eventuele restantsaldo toe te voegen aan de Algemene reserve.
11	Egalisatiereserve BTW-compensatiefonds	Voorgesteld wordt om deze reserve op te heffen bij vaststelling van de jaarrekening 2012. Restantsaldo toevoegen aan de Algemene Reserve.
	<u>Voorzieningen</u>	
1	Onderhoud Buitenhaven	Voorgesteld wordt om deze voorziening om te zetten in een reserve, zodat de verplichting tot hebben van een jaarlijks up-to-date onderhoudsplan niet langer vereist is.

Deel 2 Inventarisatie reserves en voorzieningen

Reserves

Naam	Reserve vast eigen vermogen
Type	Algemene reserve
Budgethouder	ID – team Financiën
Saldo per 1-1-2012	€ 29.526.592
Doel	Aanhouden van een vast eigen vermogen voor het handhaven van een structureel dekkingsmiddel op de begroting.
Benodigd saldo	€ 29.526.592
Dotatie	Nee, tenzij structurele inkomsten wegvallen door het verkrijgen van een eenmalig afkoopbedrag.
Onttrekking	In principe niet: een onttrekking leidt nl. tot een wegvallende inkomst aan structureel bespaarde rente in de begroting.
Rentesystematiek	Geen rentetoevoeging.
Geblokkeerd	Nee (consequentie: zie "Onttrekking")
Bijzonderheden	Geen
Voorstel	Geen
FCL-nummer	7.910.1001

Naam	Algemene reserve
Type	Algemene reserve
Budgethouder	ID – team Financiën
Saldo per 1-1-2012	€ 2.046.575
Doel	De algemene reserve is het vrij besteedbare eigen vermogen van de gemeente. Deze reserve heeft als belangrijkste functie het vormen van een buffer voor financiële tegenvallers. Tekorten en overschotten op de jaarrekening komen ten laste respectievelijk ten gunste van de algemene reserve.
Benodigd saldo	Maximaal € 5 miljoen; surplus valt vrij ten gunste van exploitatie.
Dotatie	Positieve jaarlijkse resultaten.
Onttrekking	Negatieve jaarlijkse resultaten en dotaties aan Bestemmingsreserves/voorzieningen (op peil brengen).
Rentesystematiek	Geen rentetoevoeging.
Geblokkeerd	Nee
Bijzonderheden	Het saldo bevat per 1/1/2012 één gelabelde bestemming: - MFC Zalk € 485.000.
Voorstel	Geen
FCL-nummer	7.910.1002

Naam	Algemene reserve t.b.v. het weerstandsvermogen grondbedrijf
Type	Algemene reserve
Budgethouder	ID – team Financiën
Saldo per 1-1-2012	€ 5.000.000
Doel	Deze algemene reserve is vrij besteedbaar, maar vormt een buffer voor financiële tegenvallers binnen de bouwgrondexploitatie.
Benodigd saldo	(Nog) niet nader bepaald.
Dotatie	Enmalig o.b.v. risico inschatting en berekening benodigd weerstandsvermogen bij het grondbedrijf.
Onttrekking	Financiële tegenvallers binnen de bouwgrondexploitatie die niet opgevangen kunnen worden binnen de reserve bouwgrondexploitatie of de specifiek aanwezige voorzieningen.
Rentesystematiek	Geen rentetoevoeging.
Geblokkeerd	Nee
Bijzonderheden	Eerste dotatie heeft plaatsgevonden bij vaststelling jaarrekening 2011.
Voorstel	Geen
FCL-nummer	7.910.10XX (nog nader te bepalen)

Naam	Saldo jaarresultaat
Type	Algemene reserve
Budgethouder	ID – team Financiën
Saldo per 1-1-2012	-
Doel	De reserve Saldo jaarresultaat bestaat per ultimo het jaar uit het nog niet op grond van een raadsbesluit bestemde deel van het jaarrekeningresultaat.
Benodigd saldo	N.v.t.
Dotatie	Geen
Onttrekking	Geen
Rentesystematiek	Geen rentetoevoeging.
Geblokkeerd	Nee
Bijzonderheden	Deze reserve wordt als tussenrekening voor het jaarrekeningresultaat gebruikt. Na besluitvorming wordt het resultaat ten gunste of ten laste van de andere reserves/voorzieningen gebracht.
Voorstel	Geen
FCL-nummer	7.910.1003

Naam	Behoedzaamheidsreserve
Type	Algemene reserve
Budgethouder	ID – team Financiën
Saldo per 1-1-2012	-
Doel	Het aanhouden van een buffer ter dekking van toekomstige tegenvallers.
Benodigd saldo	N.v.t.
Dotatie	Bij vaststelling begroting en jaarrekening (bestemming resultaat); uitzondering betreffen majeure veranderingen (structurele aanpassingen via Berap's $\geq$ € 50.000) waarvoor het wel zinvol is om daar een beroep ten gunste of ten laste van de gevormde Behoedzaamheidsreserve te doen.
Onttrekking	Zie Dotatie.
Rentesystematiek	Geen rentetoevoeging.
Geblokkeerd	Nee
Bijzonderheden	Geen
Voorstel	Voorgesteld wordt de reserve bij vaststelling van de jaarrekening 2012 op te heffen. Het tijds karakter van de reserve is komen te vervallen. Positieve begrotings/jaarrekeningresultaten kunnen toegevoegd worden aan de algemene reserve.
FCL-nummer	7.910.1004

Naam	Algemene reserve Quintus
Type	Algemene reserve
Budgethouder	Quintus
Saldo per 1-1-2012	€ 8.878
Doel	De algemene reserve vormt een buffer voor financiële tegenvallers. Tekorten en overschotten op de jaarrekening van Quintus komen ten laste respectievelijk ten gunste van de algemene reserve.
Benodigd saldo	Plafond gesteld op 10% van de jaarlijkse gemeentelijke bijdrage.
Dotatie	Positieve jaarlijkse resultaten.
Onttrekking	Negatieve jaarlijkse resultaten.
Rentesystematiek	Geen rentetoevoeging.
Geblokkeerd	Nee
Bijzonderheden	Als gevolg van de verzelfstandiging van Quintus is er een aparte algemene reserve ingesteld. In verband met de consolidatie met de gemeentelijke administratie maken de reserves en voorzieningen hier integraal onderdeel van uit. Als de reserve negatief wordt dient Quintus in overleg te treden met het College om gezamenlijk tot passende maatregelen te komen.
Voorstel	Geen
FCL-nummer	7.910.1009

Naam	Vijfjaarlijkse afrekening bijzonder basisonderwijs
Type	Bestemmingsreserve
Budgethouder	MO – team Beleid en Subsidies
Saldo per 1-1-2012	€ 129.301
Doel	Ter dekking van de doorbetalingen aan het bijzonder basis- en voortgezet onderwijs indien i.h.k.v. de desbetreffende onderwijs-wetgeving de lasten de baten overtreffen (overschrijdingsregel).
Benodigd saldo	Onbekend
Dotatie	Geen
Onttrekking	Zie Doel.
Rentesystematiek	Geen rentetoevoeging.
Geblokkeerd	Nee
Bijzonderheden	Reserve opheffen na definitieve afrekening met de bijzondere schoolbesturen over de periode 2001-2005.
Voorstel	Verwachte afrekening ligt al enige tijd stil. Voorgesteld wordt om reserve bij vaststelling van de jaarrekening 2012 op te heffen en het dan nog aanwezige saldo toe te voegen aan de Algemene reserve. Extra benodigde middelen voor de definitieve afrekening kunnen daaraan onttrokken worden.
FCL-nummer	7.910.2001

Naam	Reserve Hanzedagen
Type	Bestemmingsreserve
Budgethouder	ID – team PJC
Saldo per 1-1-2012	€ 350.000
Doel	Aanleggen van een financiële buffer voor het organiseren van de Hanzedagen 2017.
Benodigd saldo	Nog nader te bepalen na planuitwerking.
Dotatie	Dotaties vinden alleen op basis van afzonderlijke besluitvorming plaats.
Onttrekking	Ter dekking kosten organisatie Hanzedagen 2017.
Rentesystematiek	Geen rentetoevoeging.
Geblokkeerd	Nee
Bijzonderheden	Opheffen na financiële afronding Hanzedagen 2017.
Voorstel	Geen
FCL-nummer	7.910.2002

Naam	Reserve kunstgras
Type	Bestemmingsreserve
Budgethouder	MO – team Beleid en Subsidies
Saldo per 1-1-2012	€ 400.000
Doel	Reservering van middelen voor aanleg kunstgrasveld IJVV.
Benodigd saldo	N.v.t.
Dotatie	Eenmalig door resultaatbestemming.
Onttrekking	Voor aanleg kunstgrasveld IJVV IJsselmuiden.
Rentesystematiek	Geen
Geblokkeerd	Nee
Bijzonderheden	Onttrekking vindt plaats in 2012.
Voorstel	Reserve opheffen bij vaststelling jaarrekening 2012.
FCL-nummer	7.910.2003

Naam	Reserve eenmalige kosten nieuwbouw zwembad
Type	Bestemmingsreserve
Budgethouder	MO – team Eenheidsmanagement
Saldo per 1-1-2012	€ 535.800
Doel	Het reserveren van middelen ter dekking van de eenmalige kosten samenhangend met de nieuwbouw van het zwembad.
Benodigd saldo	Nog nader te bepalen.
Dotatie	Jaarlijks t/m 2015 € 300.000.
Onttrekking	Zie Doel.
Rentesystematiek	Geen rentetoevoeging.
Geblokkeerd	Nee
Bijzonderheden	In 2013 wordt € 250.000 onttrokken ten gunste van de begroting i.v.m. een dubbele raming van de lasten voor sloop en bouwrijp maken. Opheffen na definitieve oplevering nieuw zwembad.
Voorstel	Geen
FCL-nummer	7.910.2004

Naam	Reserve groot onderhoud zwembaden
Type	Bestemmingsreserve
Budgethouder	MO – team Beleid en Subsidies
Saldo per 1-1-2012	€ 832.501
Doel	Het reserveren van gelden voor het uitvoeren van het hoogst noodzakelijke groot onderhoud aan de bestaande zwembaden.
Benodigd saldo	Nog nader te bepalen.
Dotatie	Jaarlijks t/m 2015 € 150.000.
Onttrekking	Zie Doel.
Rentesystematiek	Geen rentetoevoeging.
Geblokkeerd	Nee
Bijzonderheden	De in de begroting in totaal geraamde structurele middelen voor groot onderhoud, ingroei exploitatietekort nieuw zwembad, ingroei exploitatietekort Sonnenberch en taakstelling bezuiniging worden, zolang deze middelen nog niet nodig zijn, omgezet in eenmalige begrotingsruimte. Van deze eenmalige ruimte wordt € 150.000 gestort in de reserve groot onderhoud zwembaden.
Voorstel	Geen
FCL-nummer	7.910.2006

Naam	Stedelijke vernieuwing 2002
Type	Bestemmingsreserve
Budgethouder	RO – team Ontwerp & Inrichting
Saldo per 1-1-2012	€ 2.021.682
Doel	De dekking van de kosten uit hoofde van stedelijke vernieuwing, met name ter stimulering van particulieren om hun monumentale panden te restaureren.
Benodigd saldo	N.v.t..
Dotatie	In de begroting is een structureel budget beschikbaar voor restauratiesubsidies. Restant budgetten worden gedoteerd aan de reserve (mede vanwege de tijdsspanne tussen moment toezegging en uitbetaling).
Onttrekking	Zie Doel.
Rentesystematiek	Geen
Geblokkeerd	Nee
Bijzonderheden	De beschikbare middelen in de reserve zijn bedoeld voor bijdragen in de kosten van stedelijke vernieuwing met o.a. de bedoeling: <ul style="list-style-type: none"> - gemeentelijke monumenten te restaureren; - rieten daken te herstellen/vervangen; - doorzichtige rolluiken of pantserglas in het beschermd stadsgezicht toe te passen; - muurreclames te onderhouden/restaureren.
Voorstel	Via de PPN 2013-2016 is voorgesteld om deze reserve te clusteren tot een cofinancieringsfonds. Nadere uitwerking volgt.
FCL-nummer	7.910.2014

Naam	Reserve bouwgrondexploitatie
Type	Bestemmingsreserve
Budgethouder	RO – team Planeconomie en grondzaken
Saldo per 1-1-2012	€ 2.623.731
Doel	Het afdekken van bestaande en toekomstige financiële risico's binnen het grondbedrijf.
Benodigd saldo	Benodigd saldo wordt jaarlijks bepaald o.b.v. de Monte Carlo methode (31-12-2011 € 12.427.375).
Dotatie	Het positieve resultaat van grondexploitaties.
Onttrekking	Dekking negatieve resultaten van verliesgevende complexen.
Rentesystematiek	Jaarlijkse rentetoevoeging à 4,5% over stand per 1/1.
Geblokkeerd	Nee
Bijzonderheden	De reserve is ingesteld ter dekking van negatieve exploitatiesaldi met betrekking tot nog niet in exploitatie genomen gronden en vastgestelde grondexploitaties. Voor verliesgevende complexen dient (o.g.v. het BBV) een voorziening gevormd worden. Dekking vindt plaats ten laste van de reserve bouwgrondexploitatie.
Voorstel	Geen
FCL-nummer	7.910.2015

Naam	Groot onderhoud gebouwen
Type	Bestemmingsreserve
Budgethouder	ID – team Facilitaire zaken en Management ondersteuning
Saldo per 1-1-2012	€ 248.936
Doel	Het egaliseren van de kosten voor het plegen van groot onderhoud aan gemeentelijke gebouwen.
Benodigd saldo	N.v.t.
Dotatie	Op rekeningbasis wordt een positief saldo op de budgetten voor groot en regulier (preventief) onderhoud gemeentelijke gebouwen toegevoegd aan de reserve.
Onttrekking	Op rekeningbasis wordt een negatief saldo op de budgetten voor groot en regulier (preventief) onderhoud gemeentelijke gebouwen onttrokken aan de reserve.
Rentesystematiek	Geen
Geblokkeerd	Nee
Bijzonderheden	Geen
Voorstel	Geen
FCL-nummer	7.910.2018

Naam	Groot onderhoud wegen
Type	Bestemmingsreserve
Budgethouder	BOR – team Algemene Zaken
Saldo per 1-1-2012	€ 139.000
Doel	Het egaliseren van de kosten voor het plegen van groot onderhoud aan wegen.
Benodigd saldo	N.v.t.
Dotatie	Op rekeningbasis wordt een positief saldo op de budgetten voor groot onderhoud wegen in de reguliere begroting toegevoegd aan de reserve.
Onttrekking	Op rekeningbasis wordt een negatief saldo op de budgetten voor groot onderhoud wegen in de reguliere begroting onttrokken aan de reserve.
Rentesystematiek	Geen
Geblokkeerd	Nee
Bijzonderheden	De reserve is 24/2/2005 ingesteld op voorwaarde dat er een door het college vastgesteld meerjaren onderhoudsplan aan ten grondslag ligt.
Voorstel	Omdat deze reserve in de afgelopen jaren alleen gevoed is met de positieve saldi op de beschikbare budgetten, wordt voorgesteld om de reserve bij vaststelling van de jaarrekening 2012 op te heffen en het dan nog aanwezige saldo toe te voegen aan de Algemene reserve. Als er zich omstandigheden voordoen waardoor er meer onderhoudsbudget benodigd is, dan kan er, mits onderbouwd, een beroep worden gedaan op de Algemene reserve.
FCL-nummer	7.910.2019

Naam	Groot onderhoud kunstwerken
Type	Bestemmingsreserve
Budgethouder	BOR – team Algemene Zaken
Saldo per 1-1-2012	€ 268.050
Doel	Het egaliseren van de kosten voor het plegen van groot onderhoud aan gemeentelijke kunstwerken.
Benodigd saldo	N.v.t.
Dotatie	Op rekeningbasis wordt een positief saldo op de budgetten voor groot onderhoud gemeentelijke kunstwerken in de reguliere begroting toegevoegd aan de reserve. (
Onttrekking	Op rekeningbasis wordt een negatief saldo op de budgetten voor groot onderhoud gemeentelijke kunstwerken in de reguliere begroting onttrokken aan de reserve.
Rentesystematiek	Geen
Geblokkeerd	Nee
Bijzonderheden	In 2012 wordt € 75.000 uit deze reserve aangewend voor het herstel van de kademuren. Via de 2 ^e Berap ontvangt u het voorstel € 135.000 te onttrekken ter dekking van het meerwerk onderhoud.
Voorstel	Omdat deze reserve in de afgelopen jaren alleen gevoed is met de positieve saldi op de beschikbare budgetten, wordt voorgesteld om de reserve bij vaststelling van de jaarrekening 2012 op te heffen en het dan nog aanwezige saldo toe te voegen aan de Algemene reserve. Als er zich omstandigheden voordoen waardoor er meer onderhoudsbudget benodigd is, dan kan er, mits onderbouwd, een beroep worden gedaan op de Algemene reserve
FCL-nummer	7.910.2020

Naam	Reserve jeugdcultuurfonds
Type	Bestemmingsreserve
Budgethouder	MO – team FrontOffice
Saldo per 1-1-2012	€ 73.000
Doel	Reservering van middelen voor financiële ondersteuning van jeugdigen van 4 t/m 17 jaar uit lagere inkomensgroepen bij het volgen van activiteiten op het gebied van cultuur.
Benodigd saldo	N.v.t.
Dotatie	Eenmalig door resultaatbestemming.
Onttrekking	Zie Doel.
Rentesystematiek	Geen
Geblokkeerd	Nee
Bijzonderheden	Het saldo van de reserve wordt in de periode 2012 t/m 2015 aangewend ter dekking van de jaarlijkse geraamde kosten à € 19.000.
Voorstel	Geen
FCL-nummer	7.910.2023

Naam	Reserve ILG 2007-2013
Type	Bestemmingsreserve
Budgethouder	Concernstaf
Saldo per 1-1-2012	€ 25.000
Doel	Ter dekking van het gemeentelijk aandeel in ILG projecten.
Benodigd saldo	N.v.t.
Dotatie	Bij besluitvorming over de (toekomstige) uitvoering van ILG projecten wordt het toegezegde gemeentelijke aandeel toegevoegd aan de reserve.
Onttrekking	Bij uitvoering van het ILG project wordt het gemeentelijke aandeel onttrokken aan de reserve.
Rentesystematiek	Geen
Geblokkeerd	Nee
Bijzonderheden	Huidige ILG tranche loopt in 2013 af.
Voorstel	Besluitvorming over continuering reserve na afronding ILG projecten 2007-2013.
FCL-nummer	7.910.2024

Naam	Bijdragen bouw bejaardenwoningen
Type	Bestemmingsreserve
Budgethouder	RO – team Projecten
Saldo per 1-1-2012	€ 353.388
Doel	Voorheen: ter egalisering van de kosten van de bouw van bejaardenwoningen en voor de ontwikkeling en oplossen van seniorenwoningen. Momenteel: zie Bijzonderheden.
Benodigd saldo	N.v.t.
Dotatie	Op rekeningbasis wordt een positief saldo op het budget “Stichtingskosten bejaardenwoningen” toegevoegd aan de reserve.
Onttrekking	Ter dekking van benodigde eenmalige middelen die in relatie staan met het beoogde doel.
Rentesystematiek	Geen
Geblokkeerd	Nee
Bijzonderheden	De beschikbare middelen kunnen (zo mogelijk) ingezet worden voor: - de ontwikkeling en realisatie van levensloopbestendige woningen; - ter dekking van het uitvoeringsprogramma van de visie “Wonen, Zorg en Welzijn” (2011/2012). In de begroting 2012 is een onttrekking van € 150.000 als eenmalig dekkingsmiddel geraamd.
Voorstel	Via de PPN 2013-2016 is voorgesteld om deze reserve te clusteren tot een cofinancieringsfonds. Nadere uitwerking volgt.
FCL-nummer	7.910.2027

Naam	Onderhoud turnhal
Type	Bestemmingsreserve
Budgethouder	BOR – team AZ
Saldo per 1-1-2012	€ 22.690
Doel	Ter dekking van de gemeentelijke kosten voor groot onderhoud, zoals bepaald in artikel 7, lid 2 en artikel 8 van de huurovereenkomst met sportvereniging RK DOS.
Benodigd saldo	N.v.t.
Dotatie	Overeengekomen is dat jaarlijks een bedrag van € 4.538 wordt toegevoegd aan de reserve.
Onttrekking	Zie Doel.
Rentesystematiek	Geen
Geblokkeerd	Nee
Bijzonderheden	N.v.t.
Voorstel	Het uit te voeren onderhoud aan de sporthal/turnhal is opgenomen in het meerjarenonderhoudsplan gemeentelijke gebouwen. Eventuele meerkosten worden gedekt uit de daarvoor aanwezige reserve. Voorgesteld wordt om de reserve Onderhoud turnhal op te heffen en het aanwezige saldo toe te voegen aan de reserve Groot onderhoud gebouwen. Jaarlijkse dotatie blijft van kracht.
FCL-nummer	7.910.2030

Naam	Uit te voeren Hagenbroek
Type	Bestemmingsreserve
Budgethouder	RO – team Planeconomie en Grondzaken
Saldo per 1-1-2012	€ 3
Doel	Ter dekking van kosten van de nog uit te voeren werkzaamheden in Hagenbroek.
Benodigd saldo	N.v.t.
Dotatie	N.v.t.
Onttrekking	Op basis van kostenramingen.
Rentesystematiek	Geen
Geblokkeerd	Nee
Bijzonderheden	N.v.t.
Voorstel	Reserve opheffen. Laatste werkzaamheden in 2011 t.l.v. reserve gebracht. Restant laten vrijvallen ten gunste van de Algemene reserve.
FCL-nummer	7.910.2031

Naam	Statushouders
Type	Bestemmingsreserve
Budgethouder	MO – team FrontOffice
Saldo per 1-1-2012	€ 112.446
Doel	Bekostiging van activiteiten die verband houden met de Wet inburgering.
Benodigd saldo	N.v.t.
Dotatie	N.v.t.
Onttrekking	Zie Doel.
Rentesystematiek	Geen
Geblokkeerd	Nee
Bijzonderheden	Naar verwachting zal deze reserve na aanwending in 2012 en 2013 nihil bedragen en kan de reserve bij de vaststelling van de jaarrekening 2013 opgeheven worden.
Voorstel	Geen
FCL-nummer	7.910.2027

Naam	Bovenwijkse voorzieningen
Type	Bestemmingsreserve
Budgethouder	RO – team Planeconomie en Grondzaken
Saldo per 1-1-2012	€ 187.340
Doel	Ter dekking van kosten bovenwijkse voorzieningen oud-IJsselmuiden.
Benodigd saldo	N.v.t.
Dotatie	N.v.t.
Onttrekking	N.v.t.
Rentesystematiek	Geen
Geblokkeerd	Nee
Bijzonderheden	N.v.t..
Voorstel	Reserve opheffen omdat gereserveerde middelen niet meer benodigd zijn. Deze reserve betreft de voormalige reserve Dorpsuitleg van de gemeente IJsselmuiden (grondbedrijfsreserve). Doordat de voeding van deze reserve uit grondexploitaties is ontstaan, wordt voorgesteld de restantmiddelen (€ 187.340) ten gunste van de reserve Bouwgrondexploitatie te brengen.
FCL-nummer	7.910.2039

Naam	Reserve duurzame activiteiten
Type	Bestemmingsreserve
Budgethouder	RO – team Beleidsontwikkeling en Advisering
Saldo per 1-1-2012	€ 1.706.231
Doel	Ter dekking van uitgaven met een “duurzaam karakter”.
Benodigd saldo	N.v.t.
Dotatie	Eenmalig door resultaatbestemming.
Onttrekking	Zie Doel.
Rentesystematiek	Geen
Geblokkeerd	Deels
Bijzonderheden	Gereserveerde middelen zijn ontvangen uit hoofde van verkoop aandelen Essent aan RWE. - Onttrekking van € 193.000 per jaar t/m 2014 voor vervanging TLEM lampen/armaturen OV. - Ter dekking van de projecten opgenomen in de klimaatnota.
Voorstel	Geen
FCL-nummer	7.910.2040

Naam	Tijdelijke reserve WMO
Type	Bestemmingsreserve
Budgethouder	MO – team Beleid en Subsidies
Saldo per 1-1-2012	€ 51.541
Doel	Ter dekking van de invoeringskosten van de wet WMO.
Benodigd saldo	N.v.t.
Dotatie	N.v.t.
Onttrekking	Zie Doel en Bijzonderheden.
Rentesystematiek	Geen
Geblokkeerd	Nee
Bijzonderheden	De raad heeft in 2006 besloten om de reserve 2 jaar na inwerkingtreding WMO, d.w.z. per 1 januari 2009, op te heffen. Het huidige saldo is bestemd voor Steunpunt Mantelzorg. Omdat deze middelen hier niet voor benodigd zijn, ontvangt u binnenkort voorstellen voor alternatieve toepassingen.
Voorstel	Voorgesteld wordt om de reserve bij vaststelling van de jaarrekening 2012 op te heffen en een eventuele restantsaldo toe te voegen aan de Algemene reserve.
FCL-nummer	7.910.2050

Naam	Over te hevelen jaargebonden budgetten
Type	Bestemmingsreserve
Budgethouder	ID – team Financiën
Saldo per 1-1-2012	€ 8.287.986
Doel	Het reserveren van eenmalig ter beschikking gestelde middelen voor het doel waarvoor deze middelen beschikbaar zijn gesteld en waarvan de vrijval in het rekeningresultaat om dringende technische of bestuurlijke redenen ongewenst is.
Benodigd saldo	N.v.t.
Dotatie	Toevoeging bij het opmaken van de jaarrekening van het saldo tussen het begrote en het gerealiseerde bedrag van eenmalig ter beschikking gestelde middelen .
Onttrekking	Onttrekking van het restantsaldo dat het voorgaande jaar is toegevoegd, ter dekking van de uitgaven voor specifieke doelen waarvoor eenmalige middelen beschikbaar zijn gesteld.
Rentesystematiek	Geen
Geblokkeerd	Nee
Bijzonderheden	In de nota Budgetoverheveling zijn beleidsregels vastgesteld voor de overheveling van de eenmalig toegekende budgetten . Het college neemt jaarlijks het besluit welke budgetten overgeheveld moeten worden en legt deze ter informatie voor aan de desbetreffende raadscommissie. Als uitgangspunt geldt daarbij: maximaal 2 keer overhevelen, tenzij .....
Voorstel	N.v.t.
FCL-nummer	7.910.2065

Naam	Reserve parkeergelegenheden
Type	Bestemmingsreserve
Budgethouder	RO – team Organisatie en Inrichting
Saldo per 1-1-2012	€ 2.271.431
Doel	- Het realiseren van parkeerplaatsen in de binnenstad, noodzakelijk als gevolg van het realiseren van nieuwe wooneenheden in de binnenstad - Realiseren van een geconcentreerde (grootschalige) parkeervoorziening voor bezoekers van de binnenstad en opheffen gedeelte maaiveld parkeren in de binnenstad.
Benodigd saldo	Nog nader te bepalen.
Dotatie	De afkoopsommen die ontvangen worden van derden voor het niet gelijktijdig met realiseren van een nieuwe wooneenheid aanleggen van parkeergelegenheid in de binnenstad.
Onttrekking	Zie Doel.
Rentesystematiek	Geen
Geblokkeerd	Nee
Bijzonderheden	Geen
Voorstel	Via de PPN 2013-2016 is voorgesteld om deze reserve te clusteren tot een cofinancieringsfonds. Nadere uitwerking volgt.
FCL-nummer	7.910.2074

Naam	Bestemmingsreserve Quintus
Type	Bestemmingsreserve
Budgethouder	Quintus
Saldo per 1-1-2012	€ 223.567
Doel	De bestemmingsreserve Quintus dient ter dekking van de toekomstige kosten van het binnenschilderwerk en de vervanging van de inrichting.
Benodigd saldo	N.v.t.
Dotatie	Jaarlijkse toevoeging t.l.v. de exploitatie (hoogte bepaald o.b.v. beschikbare ruimte).
Onttrekking	Zie Doel.
Rentesystematiek	Geen
Geblokkeerd	Nee
Bijzonderheden	Nee
Voorstel	N.v.t.
FCL-nummer	7.910.2900

Naam	Reserve kapitaalkredieten
Type	Bestemmingsreserve
Budgethouder	ID – team Financiën
Saldo per 1-1-2012	-
Doel	Het jaarlijks reserveren van de negatieve boekwaarden van kredieten.
Benodigd saldo	N.v.t.
Dotatie	De omvang van de negatieve boekwaarden van kredieten wordt gestort in de reserve.
Onttrekking	De storting in de reserve wordt het jaar daarop volgend teruggeboekt.
Rentesystematiek	Geen
Geblokkeerd	Ja
Bijzonderheden	Op grond van het BBV zijn activa met negatieve boekwaarden niet meer toegestaan. Dit kan voorkomen wanneer er reeds investeringsbijdragen van een derde ontvangen zijn, voordat er uitgaven zijn verricht. De boekwaarde wordt in die situatie overgebracht naar de exploitatie en vindt er gelijktijdig een storting in de reserve plaats. Het jaar daarna vindt een omgekeerde actie plaats.
Voorstel	Geen
FCL-nummer	7.910.3300

Naam	Reserve kapitaallasten investeringen economisch nut
Type	Bestemmingsreserve
Budgethouder	ID – team Financiën
Saldo per 1-1-2012	€ 150.000
Doel	Het aanwenden van eenmalig beschikbare middelen in de vorm van reserves/voorzieningen voor investeringen (economisch nut).
Benodigd saldo	N.v.t.
Dotatie	Overheveling vanuit reserves/voorzieningen bij kredietverstrekking door de raad.
Onttrekking	Zie Dotatie en Doel: de reserve is gekoppeld aan de desbetreffende investering. Dit houdt in dat wanneer de investering vertraging oploopt de onttrekking evenredig lager zal zijn en vice versa.
Rentesystematiek	Ja, door toevoeging van rente kan zowel de afschrijvings- als de rentelast van het actief gedekt worden.
Geblokkeerd	Ja
Bijzonderheden	Activa met economisch nut moeten geactiveerd worden (BBV). Beschikbare reserves mogen niet in mindering gebracht worden op de boekwaarde. Deze middelen worden daarom overgeboekt naar de egalisatiereserve en worden daar weer jaarlijks op basis van de berekende kapitaallast (afhankelijk van de afschrijvingstermijn van het actief) aan onttrokken.
Voorstel	Geen
FCL-nummer	7.910.3400

Naam	Egalisatiereserve BTW-compensatiefonds
Type	Bestemmingsreserve
Budgethouder	ID – team Financiën
Saldo per 1-1-2012	€ 499.489
Doel	Het opvangen van de budgettaire gevolgen van de uitvoering van het BTW-compensatiefonds.
Benodigd saldo	N.v.t.
Dotatie	Jaarlijks wordt een bedrag aan de reserve toegevoegd gelijk aan de jaarlijks benodigde onttrekking uit de reserve.
Onttrekking	Zie Dotatie en Doel.
Rentesystematiek	Geen
Geblokkeerd	Ja
Bijzonderheden	In 2012 wordt qua storting aan de reserve het jaarlijkse bedrag bereikt dat ook voor de jaarlijkse onttrekking ten gunste van de exploitatie nodig is. Tevens is een eenmalige onttrekking geraamd ten gunste van de exploitatie. De reserve bedraagt daarna nihil.
Voorstel	Reserve opheffen bij vaststelling jaarrekening 2012. Restantsaldo (naar verwachting € 70.000) toevoegen aan de Algemene reserve.
FCL-nummer	7.910.3999

Naam	Meerjaren onderhoudsplan Onderwijsgebouwen
Type	Reserve
Budgethouder	MO – team Beleid en Subsidies
Saldo per 1-1-2012	€ 0
Doel	Reserveren van middelen als dekking voor de onderhoudsaanvragen van de schoolbesturen basisonderwijs en (speciaal)onderwijs.
Benodigd saldo	Benodigde bedragen zijn gebaseerd op een meerjarenonderhoudsplan (MOP).
Dotatie	Positieve verschil tussen het gemiddelde jaarlijkse bedrag, gebaseerd op basis van de meerjarenraming, en de werkelijke benodigde middelen.
Onttrekking	Negatieve verschil tussen het gemiddelde jaarlijkse bedrag, gebaseerd op basis van de meerjarenraming, en de werkelijke benodigde middelen. .
Rentesystematiek	Geen
Geblokkeerd	Nee
Bijzonderheden	Reserve is in 2012 ingesteld. Het gemiddelde jaarlijkse bedrag is vastgesteld op € 366.000 (incl. € 66.000 voor de uitvoering van het technisch beheer van het MOP).
Voorstel	Geen
FCL-nummer	7.910.20

Voorzieningen

Naam	Onderhoud Buitenhaven
Type	Voorziening
Budgethouder	BOR – team Groen
Saldo per 1-1-2012	€ 34.354
Doel	Ter dekking van de kosten van het onderhoud Buitenhaven.
Benodigd saldo	Wordt jaarlijks tijdens het bestuurlijk overleg vastgesteld afhankelijk van de dan geldende omstandigheden.
Dotatie	18% van de netto omzet van de stichting Oude Buitenhaven (o.g.v. de overeenkomst te storten in voorziening gemeente).
Onttrekking	Zie Dotatie en Doel.
Rentesystematiek	Nee
Geblokkeerd	Ja
Bijzonderheden	Overeenkomst met de St. Oude Buitenhaven (11/6/2004) jaarlijkse verplichting 18% van de netto omzet te reserveren voor onderhoud haven.
Voorstel	Voorziening omzetten in een reserve zodat de verplichting tot het hebben van een jaarlijks up-to-date onderhoudsplan niet langer vereist is.
FCL-nummer	7.910.2007

Naam	Ophalen huisvuil
Type	Voorziening
Budgethouder	BOR – team Civiele Werken
Saldo per 1-1-2012	€ 1.270.289
Doel	Het egaliseren van de tarieven voor de afvalstoffenheffing c.q. het opvangen van tussentijdse mee-/tegenvallers op afvalgebied
Benodigd saldo	N.v.t. (op dit moment ontbreekt een nader onderbouwende planning)
Dotatie	Op begrotings- en rekeningsbasis wordt het exploitatieresultaat van het ophalen van huisvuil verrekend met de voorziening: een positief saldo wordt gestort.
Onttrekking	Op begrotings- en rekeningsbasis wordt het exploitatieresultaat van het ophalen van huisvuil verrekend met de voorziening: een negatief saldo wordt onttrokken.
Rentesystematiek	Geen
Geblokkeerd	Ja
Bijzonderheden	De jaarlijks tarieven voor de afvalstoffenheffing zijn gebaseerd op 100% doorbelasting van de kosten aan burgers/bedrijven. Mee-/tegenvallers worden achteraf niet doorberekend maar verrekend met de voorziening zodat al te grote tariefschommelingen kunnen worden opgevangen.
Voorstel	Geen
FCL-nummer	7.910.3999

Naam	Rioleringswerken
Type	Voorziening
Budgethouder	BOR – team Algemene Zaken
Saldo per 1-1-2012	€ 2.360.598
Doel	Het egaliseren van de kosten van de rioolrechten: bufferfunctie voor zeer wisselende uitgaven en gelijkmatige inkomsten over een lange periode.
Benodigd saldo	De ontwikkeling van de voorziening over meerdere jaren wordt weergegeven in het GRP.
Dotatie	Op begrotings- en rekeningsbasis wordt het exploitatieresultaat rioleringswerken verrekend met de voorziening: een positief saldo wordt gestort.
Onttrekking	Op begrotings- en rekeningsbasis wordt het exploitatieresultaat rioleringswerken verrekend met de voorziening: een negatief saldo wordt onttrokken.
Rentesystematiek	Nee
Geblokkeerd	Ja
Bijzonderheden	De jaarlijks rioolrechten zijn gebaseerd op 100% doorbelasting van de kosten aan burgers/bedrijven.
Voorstel	Geen
FCL-nummer	7.910.2009

Naam	Afkoopsommen onderhoud graven
Type	Voorziening
Budgethouder	BOR – team Groen
Saldo per 1-1-2012	€ 2.130.199
Doel	Aanwezigheid van voldoende middelen voor het uitvoeren van het onderhoud aan de graven waarvan de rechthebbenden het onderhoud meerjarig hebben afgekocht.
Benodigd saldo	N.v.t.
Dotatie	De jaarlijkse inkomsten van de ontvangen afkoopsommen.
Onttrekking	Bijdrage in de kosten van het jaarlijkse onderhoud van de graven en het algemeen onderhoud van de begraafplaatsen.
Rentesystematiek	Zie Bijzonderheden.
Geblokkeerd	Ja
Bijzonderheden	<p>De gemeente voert het periodieke onderhoud aan de graven uit. De rechthebbenden van graven zijn verplicht hiervoor te betalen. In dit bedrag zit tevens opgesloten de bijdrage voor het algemeen onderhoud van de begraafplaats.</p> <p>Men kan de verplichte bijdrage jaarlijks in rekening laten brengen maar ook voor een bepaalde periode afkopen. Wanneer het onderhoud wordt afgekocht, wordt de afkoopsom toegevoegd aan deze voorziening. Van deze afkoopsommen wordt een afzonderlijke administratie bijgehouden. Op basis van deze administratie wordt bepaald welk bedrag voor een bepaald jaar uit de voorziening moet worden gehaald voor het onderhouden van graven waarvan het onderhoud is afgekocht. De rente over de stand per 1/1 wordt aangewend als structureel dekkingsmiddel voor de jaarlijkse exploitatiekosten. De voorziening is nu en voor de toekomst toereikend.</p> <p>In de bezuinigingsronde 2013-206 is voorgesteld om het aanwezige surplus in deze voorziening over een periode van 10 jaar af te bouwen.</p>
Voorstel	Geen
FCL-nummer	7.910.2010

Naam	Stadsvernieuwing WSDV/VROM
Type	Voorziening
Budgethouder	RO – team Beleidsontwikkeling en Advisering
Saldo per 1-1-2012	€ 608.525
Doel	Voorziening bestaat uit een 2-tal toegezegde subsidies/gemeentelijke bijdragen. Middelen worden ingezet ter dekking van de nog te maken kosten.
Benodigd saldo	N.v.t.
Dotatie	N.v.t.
Onttrekking	Beschikbare middelen zijn bestemd ter afwikkeling van reeds eerder toegekende kredieten.
Rentesystematiek	Nee
Geblokkeerd	Ja
Bijzonderheden	Budget is bestemd voor toegekende kredieten: Broederkerk (€ 99.000) en van Heutszkazerne (€ 509.525). Naar verwachting wordt het krediet voor de Broederkerk in 2012 afgerond.
Voorstel	Geen
FCL-nummer	7.910.2013

Naam	Fonds sparen compensatie-uren adv
Type	Voorziening
Budgethouder	ID – team Personeelszaken, Juridische zaken en Communicatie
Saldo per 1-1-2012	€ 163.516
Doel	Reserveren van middelen voor de uitvoering van de regeling “sparen compensatie-uren adv”.
Benodigd saldo	Bij opstellen jaarrekening wordt toereikendheid bepaald.
Dotatie	Geen (regeling is niet meer actief)
Onttrekking	Ter dekking van extra salarisbetalingen op grond van voormalige regeling (afgeschaft per 1/1/2009).
Rentesystematiek	Geen
Geblokkeerd	Ja
Bijzonderheden	Met de deelnemers zijn individuele afspraken gemaakt over de maximale spaarmogelijkheden.
Voorstel	Aanwezig surplus in de voorziening (à € 30.000) valt vrij ten gunste van de begroting 2012.
FCL-nummer	7.910.2037

Naam	Voorziening wachtgelden en pensioenen wethouders
Type	Voorziening
Budgethouder	ID – team Personeelszaken, Juridische zaken en Communicatie
Saldo per 1-1-2012	€ 4.759.651
Doel	Het opvangen van de lasten voor wachtgelden van voormalige wethouders voor het eerste jaar, de pensioenverplichtingen van de voormalige wethouders of hun eventuele nabestaanden.
Benodigd saldo	Op basis van jaarlijkse berekening Raet.
Dotatie	De ingehouden pensioenpremies op de wethoudersbezoldiging aangevuld met het werkgeversdeel.
Onttrekking	Zie Doel.
Rentesystematiek	Nee
Geblokkeerd	Ja
Bijzonderheden	De dotatie en onttrekking zijn in de primitieve begroting aan elkaar gelijk. Telkens wordt ten tijde van de 2 ^e Berap op basis van een geactualiseerd overzicht bepaald in hoeverre de voorziening op peil is en waar noodzakelijk aangevuld moet worden.
Voorstel	Geen
FCL-nummer	7.910.2049

Naam	Voorziening P.P.S. Koekoekspolder
Type	Voorziening
Budgethouder	RO – team Grondzaken en Planeconomie
Saldo per 1-1-2012	€ 4.847
Doel	Reserveren van het verwachte negatieve resultaat van de deelneming in de P.P.S. na verrekening van de deelnemingen.
Benodigd saldo	Conform saldo per 1/1/2011.
Dotatie	N.v.t.
Onttrekking	Zie Doel.
Rentesystematiek	Nee
Geblokkeerd	Ja
Bijzonderheden	Voorziening is gevormd voor de afwikkeling van de lening LTO.
Voorstel	Geen
FCL-nummer	7.910.2076

Naam	Voorziening Aardwarmte
Type	Voorziening
Budgethouder	RO – team Projecten
Saldo per 1-1-2012	€ 1.600.000
Doel	Ter afdekking van het risico dat voort kan vloeien uit de garantstelling en de lening aan het Aardwarmtebedrijf.
Benodigd saldo	€ 1.600.000
Dotatie	Zie Doel.
Onttrekking	Zie Doel.
Rentesystematiek	Nee
Geblokkeerd	Ja
Bijzonderheden	Aan het Aardwarmtebedrijf is een lening verstrekt van € 2,2 miljoen, waarvan € 1 miljoen afkomstig van de Provincie Overijssel. Voor het gemeentelijk deel is een voorziening getroffen. De lening wordt vanaf 2013 afgelost, waarmee het samenhangende (gelijke) deel van de voorziening vrijvalt. Daarnaast is er voor € 400.000 een voorziening getroffen voor de technische exploitatierisico's.
Voorstel	Geen
FCL-nummer	7.910.2077

Naam	Voorziening Vordering op Verkoop Vennootschap BV
Type	Voorziening
Budgethouder	RO – team Beleid en Advisering
Saldo per 1-1-2012	€ 172.798
Doel	Voorziening ter grootte (100%) van het gemeentelijk aandeel in het in escrow (geblokkeerde derdenrekening) gestorte deel van de verkoopopbrengst Essent aan RWE ter dekking van mogelijke claims
Benodigd saldo	€ 172.798
Dotatie	Eenmalig bij verkoop Essent aan RWE.
Onttrekking	Zie Doel.
Rentesystematiek	Nee
Geblokkeerd	Ja
Bijzonderheden	De voorziening valt vrij bij afloop van de openstaande vordering.
Voorstel	Geen
FCL-nummer	7.910.2078

Naam	Voorziening sociaal statuut stadsziekenhuis
Type	Voorziening
Budgethouder	MO – team Management
Saldo per 1-1-2012	€ 2.110.130
Doel	Bestemd voor het voldoen van de wachtgeldverplichting van het voormalig personeel Stadsziekenhuis Kampen.
Benodigd saldo	Berekend o.b.v. de contante waarde van de toekomstige verplichtingen.
Dotatie	Geen
Onttrekking	Onttrekkingen vinden plaats ter dekking van de kosten van wachtgelden die het CAO-gedeelte overschrijden en de daarmee samenhangende beheer-/administratiekosten.
Rentesystematiek	Ja, jaarlijks wordt er 2% rente toegevoegd omdat de benodigde voorziening berekend is op basis van contante waarde.
Geblokkeerd	Ja
Bijzonderheden	Aanwezig surplus in de voorziening (à € 1.300.000) valt vrij ten gunste van de begroting 2012 en 2013.
Voorstel	Nee
FCL-nummer	7.910.3000

Naam	Voorziening dubieuze debiteuren
Type	Voorziening
Budgethouder	PD – team Belasting en Inning
Saldo per 1-1-2012	€ 200.000
Doel	Bestemd als buffer voor niet invorderbare debiteuren.
Benodigd saldo	Saldo wordt jaarlijks op basis van risico inschatting (afgezet tegen het totaal aan openstaande vorderingen) bepaald.
Dotatie	Dotatie vindt plaats als de voorziening onder het benodigd saldo zakt.
Onttrekking	Zie Doel.
Rentesystematiek	Nee
Geblokkeerd	Nee
Bijzonderheden	Geen
Voorstel	Nee
FCL-nummer	7.910.3900

Naam	Voorziening dubieuze debiteuren soza
Type	Voorziening
Budgethouder	MO – team
Saldo per 1-1-2012	€ 692.637
Doel	Bestemd als buffer voor niet invorderbare debiteuren Sociale Zaken.
Benodigd saldo	Saldo wordt jaarlijks op basis van risico inschatting (afgezet tegen het totaal aan openstaande vorderingen) bepaald.
Dotatie	Dotatie vindt plaats als de voorziening onder het benodigd saldo zakt.
Onttrekking	Zie Doel.
Rentesystematiek	Nee
Geblokkeerd	Nee
Bijzonderheden	Geen
Voorstel	Nee
FCL-nummer	7.910.3910

Naam	Voorziening dubieuze debiteuren Quintus
Type	Voorziening
Budgethouder	Quintus
Saldo per 1-1-2012	€ 2.872
Doel	Bestemd als buffer voor niet invorderbare debiteuren Quintus.
Benodigd saldo	Saldo wordt jaarlijks op basis van risico inschatting (afgezet tegen het totaal aan openstaande vorderingen) bepaald.
Dotatie	Dotatie vindt plaats als de voorziening onder het benodigd saldo zakt.
Onttrekking	Zie Doel.
Rentesystematiek	Nee
Geblokkeerd	Nee
Bijzonderheden	Geen
Voorstel	Nee
FCL-nummer	7.910.3920

Naam	Voorziening niet in exploitatie bouwgronden
Type	Voorziening
Budgethouder	RO – team Grondzaken en planeconomie
Saldo per 1-1-2012	€ 7.380.816
Doel	Bestemd als buffer voor verwachte verliezen en voor dekking van het verschil tussen boekwaarde en marktwaarde van de gronden.
Benodigd saldo	Saldo wordt jaarlijks op basis van taxatie en haalbaarheidsberekeningen bepaald.
Dotatie	Dotatie vindt plaats als de voorziening onder het benodigd saldo zakt. Dotatie vindt plaats ten laste van de reserve bouwgrondexploitatie.
Onttrekking	Zie Doel (een surplus op de voorziening valt vrij ten gunste van de reserve bouwgrondexploitatie).
Rentesystematiek	Nee, omvang van de voorziening wordt bepaald o.g.v. de herzieningen waarbij de rentecomponent één van de factoren is.
Geblokkeerd	Ja
Bijzonderheden	Geen
Voorstel	Nee
FCL-nummer	3.110.0011 – 3.110.0017: voor elk complex wordt een afzonderlijke voorziening gevormd.

Naam	Voorziening onderhanden werk (incl. bouwgr in exploitatie)
Type	Voorziening
Budgethouder	RO – team Grondzaken en planeconomie
Saldo per 1-1-2012	€ 18.476.783
Doel	Bestemd als buffer voor verwachte verliezen van vastgestelde grondexploitaties.
Benodigd saldo	Saldo wordt jaarlijks op basis van de herzieningen grondexploitaties bepaald.
Dotatie	Dotatie vindt plaats als de voorziening onder het benodigd saldo zakt. Dotatie vindt plaats ten laste van de reserve bouwgrondexploitatie.
Onttrekking	Zie Doel (een surplus op de voorziening valt vrij ten gunste van de reserve bouwgrondexploitatie).
Rentesystematiek	Nee
Geblokkeerd	Ja
Bijzonderheden	Geen
Voorstel	Nee
FCL-nummer	3.110.0021 – 3.110.0027: voor elk complex wordt een afzonderlijke voorziening gevormd.

Bijlage 1: Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten, relevante artikelen

Overzicht baten en lasten

Artikel 17

Het overzicht van baten en lasten bevat:

- a. per programma, of per programmaonderdeel, de raming van de baten en lasten en het saldo;
- b. het overzicht van de geraamde algemene dekkingsmiddelen en het geraamde bedrag voor onvoorzien;
- c. het geraamde resultaat voor bestemming, volgend uit de onderdelen a en b;
- d. de beoogde toevoegingen en onttrekkingen aan reserves per programma;
- e. het geraamde resultaat na bestemming, volgend uit de onderdelen c en d.

Reserves en voorzieningen

Artikel 43

1. In de balans worden de reserves onderscheiden naar:
  - a. de algemene reserve;
  - b. bestemmingsreserves.
2. Een bestemmingsreserve is een reserve waaraan provinciale staten respectievelijk de raad een bepaalde bestemming heeft gegeven.

Artikel 44

1. Voorzieningen worden gevormd wegens:
  - a. verplichtingen en verliezen waarvan de omvang op de balansdatum onzeker is, doch redelijkerwijs te schatten;
  - b. op de balansdatum bestaande risico's ter zake van bepaalde te verwachten verplichtingen of verliezen waarvan de omvang redelijkerwijs is te schatten;
  - c. kosten die in een volgend begrotingsjaar zullen worden gemaakt, mits het maken van die kosten zijn oorsprong mede vindt in het begrotingsjaar of in een voorafgaand begrotingsjaar en de voorziening strekt tot gelijkmatige verdeling van lasten over een aantal begrotingsjaren.
2. Tot de voorzieningen worden ook gerekend van derden verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden, met uitzondering van de voorschotbedragen, bedoeld in artikel 49, onderdeel b. *)
3. Voorzieningen worden niet gevormd voor jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume.

Artikel 45

Rentetoevoegingen aan voorzieningen zijn niet toegestaan.

*) ...de van de Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren...